

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
TUNUS CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacaktır.) sosyal güvenlik alanında ilişkileri düzenlemek amacıyla aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır.

I. BÖLÜM GENEL HÜKÜMLER

Madde 1 Terimlerin Tanımları

1. Bu Anlaşmada kullanılan terimler aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

a) “Ülke”:

Türkiye bakımından, Türkiye Cumhuriyeti; kara ülkesi, iç suları, karasuları ve bunların üzerindeki hava sahası, aynı zamanda, canlı ve cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla Akit Tarafların uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemen hak veya yetkilere sahip olduğu deniz alanları;

Tunus bakımından, Tunus Cumhuriyeti; Tunus’un uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemen hak veya yetkilere sahip olduğu toprağı, deniz yüzeyleri ve üzerinde yükselen gökyüzü;

b) “Mevzuat”: Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen sosyal güvenlik rejimleri ile ilgili kanun, tüzük ve yönetmelikler;

c) “Yetkili Makam”:

Türkiye Cumhuriyeti bakımından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,
Tunus Cumhuriyeti bakımından Sosyal İlişkiler Bakanlığı;

d) “Yetkili Kurum”: Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatın uygulanmasından sorumlu ve yardımları sağlamakla sorumlu kurum veya kurumlar;

e) “Kurum”: Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatı uygulamakla görevli kurum veya kuruluşlar;

f) “Sigortalı”: Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatın uygulandığı ve uygulanmış olduğu kimse;

g) “Sigortalılık Süresi”: Sigorta primi ödenmiş süreler ya da bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuata göre sigortalılık süreleri olarak tanımlanan veya kabul edilen (kamu ve özel sektördeki) çalışmaların ya da bağımsız çalışmaların süreleri;

h) “Yardımlar ve Aylıklar”: Bu Anlaşmada aksine bir hüküm yoksa, kamu fonlarından sağlanan bütün paylar ile her türlü zamlar, yeniden değerlendirme ve ek ödenekleri de içine alan bütün yardımlar ve aylıklar ile aylık yerine yapılan toptan ödemeler;

- i) “Oturma”: sürekli ikamet;
 - j) “Bulunma”: geçici ikamet;
 - k) “Aile Bireyi”: Yetkili kurumca uygulanan mevzuata göre aile bireyi olarak tanımlanan veya öyle kabul edilen kimseler;
 - l) “Yararlanıcı”: Akit Tarafların mevzuatına göre tanımlanan veya öyle kabul edilen kimseler;
 - m) “Geride Kalanlar”: Akit Tarafların mevzuatına göre geride kalan ve hak sahibi olarak tanımlanan veya öyle kabul edilen kimseler.
2. Bu Anlaşmada tanımlanmayan her bir terim, Akit Tarafların mevzuatında hangi anlamda kullanılmış ise, o anlamı ifade eder.

Madde 2

Maddi Uygulama Alanı

1. Bu Anlaşma aşağıdaki mevzuata uygulanır:
 - A. Türkiye Cumhuriyeti bakımından:
 - a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazası ve meslek hastalıkları, işsizlik sigortaları ile genel sağlık sigortası kapsamında hastalık ile analık sigortası;
 - b) Hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazası ve meslek hastalıkları sigortaları ile genel sağlık sigortası kapsamında hastalık ve analık sigortası;
 - c) Kamu idarelerinde çalışanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası kapsamında hastalık ve analık sigortası.
 - B. Tunus Cumhuriyeti bakımından:
 - a) Sosyal güvenlik yardımları (ölüm yardımı şeklinde ödenen para tutarları haricinde hastalık, analık ve ölüm sigortaları);
 - b) Meslek hastalıkları ve iş kazaları için geri ödeme;
 - c) Malullük, yaşlılık ve ölüm yardımları;
 - d) Aile yardımları;
 - e) Ekonomik veya teknolojik sebeplerden ötürü veya kuruluşun aniden ve kesin bir şekilde çalışma mevzuatı göz ardı edilerek kapanması sonucunda işlerini kaybeden çalışanların korunması;

- f) Kamu sektöründeki sosyal güvenlik;
- g) Öğrencilere uygulanan sosyal güvenlik mevzuatı.
2. Bu Anlaşma, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen mevzuatı değiştiren, yeniden düzenleyen veya bu mevzuat yerine geçen ya da bu mevzuata ek hükümler getiren her türlü mevzuata da uygulanır.
3. Bu Anlaşmanın yeni bir sosyal güvenlik rejimine veya yeni bir sosyal sigorta koluna dair mevzuata uygulanması, Akit Taraflar arasında bu amaçla yeni bir anlaşma imzalanması yolu ile gerçekleştirilir.

Madde 3

Kişisel Uygulama Alanı

Bu Anlaşma hükümleri, aksine bir hüküm bulunmadıkça her iki Akit Tarafın mevzuatından birine veya her ikisine evvelce tabi olmuş bulunan veya Akit Taraflardan birinin mevzuatına halen tabi olan kişiler ve bunların aile bireyleri ile geride kalanlarına uygulanır.

Madde 4

İşlem Eşitliği

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm yoksa Akit Taraflardan birinin ülkesinde oturan ve kendilerine bu Anlaşma hükümleri uygulanan kimseler, oturdukları Akit Tarafın mevzuatının sağladığı haklardan, o ülkenin vatandaşları ile aynı koşullarda yararlanır.

Madde 5

Yardımların İhracı

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm yoksa ödemedenden sorumlu Akit Tarafın mevzuatına göre hak kazanılan yardımlar, bu Anlaşmanın 3 üncü maddesi kapsamında bulunan kimselere, diğer Akit Tarafıta oturmaları halinde de aynen ödenir. Bunların, ödemeyi yapmakla yükümlü Akit Tarafın sosyal güvenlik anlaşması imzalamış bulunduğu üçüncü ülkelerde oturmaları halinde yardımlar, ödemedenden sorumlu Akit Tarafın mevzuatına uygun olarak ödenir.

Madde 6
Yardımların Azaltılması, Durdurulması ve İptali

1. Sağlanan yardımın başka bir sosyal güvenlik yardımı veya bir gelir ile çakışması halinde bir Akit Tarafın mevzuatına göre bir yardımın azaltılması, durdurulması ya da iptali durumunda uygulanan koşullar; diğer Akit Tarafın mevzuatına göre sosyal güvenlik yardımı ya da diğer Akit Taraf ülkesinden bir gelir alma hakkı kazanıldığında da uygulanır.
2. Bu maddenin birinci fıkrası, 22 nci madde ile 26 ncı maddenin 2 nci fıkrası hükümlerine istinaden her iki Akit Tarafın yetkili kurumları tarafından verilen malullük, yaşlılık, ölüm veya meslek hastalıkları ile ilgili yardımlar için uygulanmaz.

II. BÖLÜM
UYGULANACAK MEVZUATLA İLGİLİ HÜKÜMLER

Madde 7
Genel Hükümler

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm yoksa:

1. Bir Akit Tarafta ücretli çalışanlar veya faaliyetini bir Akit Tarafta icra eden bağımsız çalışanlar, bu çalışmaları ile ilgili olarak, diğer Akit Tarafta oturmaları ya da işverenin veya işverenin işyeri merkezinin diğer Akit Tarafta bulunması halinde de çalıştıkları Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
2. Akit Taraflardan birinin memurları veya benzeri personeli kendilerini çalıştıran idarenin bağlı olduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
3. Bir işyerinin merkezinin bulunduğu Akit Taraf dışındaki diğer Akit Tarafta bir şube veya daimi temsilciliği tarafından çalıştırılan kimse, bu şube veya daimi temsilciliğin bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

Madde 8
Geçici Görevlendirme

1. a) Akit Taraflardan birinin ülkesinde istihdam edilen kişi, işvereni tarafından belirli bir işin ifası için diğer Akit Tarafa görevli olarak gönderilirse, bu kimse aynı işverenin ücretli çalışanı sıfatını koruduğu takdirde, 36 ayı geçmemek koşulu ile birinci Akit Taraf mevzuatına tabi olmaya devam eder.
b) Bu süre her iki Akit Tarafın yetkili makamlarının önceden onayının alınması şartıyla 60 aya kadar uzatılabilir.

2. a) Akit Taraflardan birinin ülkesinde bir mesleki faaliyet icra eden bağımsız çalışan, faaliyetini geçici olarak diğer Akit Tarafıta gerçekleştirmek amacı ile bu devlete gittiği takdirde, 36 aya kadar birinci Akit Tarafın mevzuatına tabi olmaya devam eder.
b) Söz konusu süre her iki Akit Tarafın yetkili makamlarının önceden onayının alınması şartıyla 60 aya kadar uzatılabilir.

Madde 9 **Uluslararası Taşımacılık İşletmeleri Personeli**

1. Bir işyerinin, başkası hesabına veya kendi adına karayolu, demiryolu, havayolu ya da denizyolu ile uluslararası yolcu veya mal taşımacılığı yapan ve işyeri merkezi diğer Akit Tarafıta bulunan, dolaşan veya sefer yapan personelinden olan bir kimse, bu tarafın mevzuatına tabi olur.
2. İşyeri merkezinin bulunduğu Akit Taraf dışındaki diğer Akit Taraf ülkesinde bulunan şube veya daimi temsilcilikte istihdam edilen kimse, bu şube veya daimi temsilciliğin bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

Madde 10 **Gemi Mürettebatı ve Gemide Çalışanlar**

1. Akit Taraflardan birinin bayrağını taşıyan gemide çalışan bir kimse, bu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
2. Akit Taraflardan birinin limanında veya karasularında istihdam edilen ve gemi mürettebatından olmayan bir kimse, diğer Akit Tarafın bayrağını taşıyan bir geminin yükleme, boşaltma veya tamir işlerinde çalışır ya da bu işlere nezaret ederse, hakkında limanın veya karasularının bulunduğu Akit Tarafın mevzuatı uygulanır.
3. Akit Taraflardan birinin bayrağını taşıyan bir gemide bir faaliyet icra eden ve bu faaliyet için kendisine işyeri merkezi veya ikametgâhı diğer Akit Tarafıta bulunan bir müessese veya kimse tarafından ücret ödenen kimse, ikinci devletin mevzuatına, o devletin ülkesinde oturuyorsa tabi olur; ücreti ödeyen müessese veya kimse anılan mevzuatın uygulanmasında işveren sayılır.

Madde 11 **Diplomatik Misyonlar ve Konsolosluk Görevlileri**

1. Akit Taraflardan birinin diplomatik misyonları veya konsolosluk mensupları ile bunların özel hizmetlerinde çalışmak üzere kabul eden Akit Tarafa gönderilenler, gönderen Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

2. Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilenlerden mahallinden istihdam edilenler, bulunulan Akit Tarafın mevzuatına tabi olur. Ancak, bu kişiler istihdam eden Akit Tarafın vatandaşı iseler, işe alındıkları tarihi takip eden üç ay içerisinde, istihdam eden devletin mevzuatının uygulanmasını tercih edebilir.

Madde 12 İstisnalar

Akit Tarafların yetkili makamları, bir kişi veya kişi grupları hakkında uygulanacak mevzuat bakımından bu Anlaşmanın 7 ilâ 11 inci maddelerine istisna teşkil eden hükümler üzerinde anlaşabilir.

III. BÖLÜM ÖZEL HÜKÜMLER

1. KISIM SAĞLIK, HASTALIK VE ANALIK YARDIMLARI

Madde 13 Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

1. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanmak için belirli sigortalılık sürelerinin tamamlanmış olması gerekiyorsa bu tarafın kurumu, diğer Akit Tarafın mevzuatına tabi olarak geçmiş olan sigortalılık sürelerini, aynı zamana rastlamamak koşulu ile ilk Akit Taraf mevzuatına göre geçmiş süreler gibi değerlendirir.
2. Hastalık ve analık günlük ödenekleri ile ilgili olarak, bu maddenin birinci fıkrasında sözü edilen süre birleşimi, ancak ilgilinin yardım talebinde bulunduğu Akit Tarafıta sigortalı olarak kazanç getiren bir faaliyet icra etmesi halinde yapılır.

Madde 14 Diğer Akit Tarafıta Çalışma veya Bulunma

1. İşverenleri tarafından belli bir işin icrası için geçici görevle diğer Akit Taraf ülkesine gönderilen sigortalı şahıs ve yanlarında ikamet eden aile bireyleri, durumları tedaviyi gerektirdiği zaman, iş merkezinin bulunduğu taraf ülkenin nam ve hesabına sağlık, hastalık ve analık sigortası yardımlarından yararlanır.

2. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre sigortalı olarak çalışan kimseler ile yanlarında ikamet eden aile bireyleri, kendi ülkelerinde buldukları sırada sağlık durumları acil tedaviyi gerektirdiği zaman, sigortalı oldukları ülkenin nam ve hesabına sağlık, hastalık ve analık sigortası yardımlarından yararlanır.
3. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre sigortalı olarak çalışan kimseler ile yanlarında ikamet eden aile bireyleri, Akit Taraf kurumunca sağlanan sağlık, hastalık ve analık sigortası yardımlarından yararlanmakta iken, kendi ülkelerine gittiklerinde, bu yardımlardan yararlanmaya devam eder. Ancak ilgili, diğer Akit Tarafa dönmeden önce kurumun iznini almak zorundadır. İzin talebi, ilgilinin sağlık durumunun ülkesine dönmesine uygun olmadığı hakkında rapor verilmesi halinde ret olunur.
4. 1, 2, 3 üncü fıkraların uygulanmasında, yardımlara hak kazanılıp kazanılmadığı, yardımların süresi ve yardımlardan yararlanacak aile bireyleri sigortalının tabi olduğu Akit Taraf mevzuatına göre, yardımların kapsamı ve ifa şekli ise, yardımlardan yararlanacak kimsenin bulunduğu Akit Taraf mevzuatına göre belirlenir.

Madde 15 **Sigortalının Aile Bireylerinin Sağlık Yardımları**

1. Sigortalı bulunduğu ülke mevzuatına göre sağlık yardımına hak kazanmış olan şahsın diğer Akit Tarafta oturan aile bireyleri, oturdukları Akit Tarafın mevzuatına göre sağlık yardımlarına hak kazanmamış olmaları koşulu ile oturdukları Akit Tarafın mevzuatına göre belirlenmiş olan yardımlardan yararlanır. Sağlık yardımı giderleri sigortalının aile bireylerinin sigortalı üzerinden sigortalandıkları kurum tarafından karşılanır.
2. Bu maddenin birinci fıkrasında sözü edilen aile bireyleri, yetkili kurumun bulunduğu Akit Tarafta buldukları sırada veya ikametlerini naklettiklerinde bu Akit Taraf mevzuatına göre sağlık yardımlarından yararlanır.
3. Yardımlara hak kazanılıp kazanılmadığı, yardımların süresi ve yardımlardan yararlanacak aile bireyleri sigortalının tabi olduğu Akit Taraf mevzuatına göre, yardımların kapsamı ve ifa şekli ise, yardımlardan yararlanacak kimsenin bulunduğu Akit Taraf mevzuatına göre belirlenir.

Madde 16 **Aylık Sahiplerinin ve Aile Bireylerinin Sağlık Yardımları**

1. Her iki Akit Tarafın mevzuatına göre ödenmesi gereken aylıklardan yararlanan aylık sahibi ve aile bireyleri, sağlık yardımlarından oturdukları Akit Tarafın mevzuatına göre yararlanır.

2. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre aylık alan ve diğer Akit Tarafta oturan aylık sahibi ve aile bireyleri, sanki aylığa o Akit Tarafta uygulanan mevzuata göre hak kazanmış gibi masraflar yetkili kurumun hesabına olacak şekilde-sağlık yardımlarından yararlanır.

Yardımlara hak kazanılıp kazanılmadığı, yardımların süresi ve yardımlardan yararlanacak aile bireyleri sigortalının tabi olduğu Akit Taraf mevzuatına göre, yardımların kapsamı ve ifa şekli ise, yardımlardan yararlanacak kimsenin bulunduğu Akit Taraf mevzuatına göre belirlenir.

3. Bir Akit Tarafta oturan ve kendi ülkesinde bulunduğu sırada durumu acil tıbbi yardım yapılmasını gerektiren bir aylık sahibi ve aile bireyleri, bu maddenin 2 nci fıkrasına istinaden, o Akit Tarafta uygulanan mevzuata göre ve aylığı ödeyen Akit Tarafın hesabına yardım alma hakkına sahiptir.

4. Bir Akit Taraf mevzuatına göre aylık alanlar ve aile bireyleri diğer Akit Tarafta buldukları sırada durumları acil tıbbi yardım yapılmasını gerektirdiği hallerde ilgili oldukları kurumun hesabına sağlık yardımı alır.

Madde 17

Ortopedik Cihazlar, Protezler ve Büyük Masraf Gerektiren Diğer Sağlık Yardımları

Ortopedik cihazlar, protezler ve büyük masraf gerektiren diğer sağlık yardımları, acil haller dışında, yetkili kurumun iznine bağlıdır. Bu tür yardımların listesine, İdari Anlaşmanın ekinde yer verilecektir.

Madde 18

Nakdi Yardımlar

1. Nakdi yardımlar yetkili kurumun uyguladığı mevzuata göre ödenir.
2. Bir Akit Tarafın mevzuatına göre nakdi yardımların tutarı, aile bireylerinin sayısına bağlı ise, yetkili kurum; diğer Akit Tarafta oturan aile bireylerini de dikkate alır.

Madde 19

Gider İadesi

Yetkili kurum, diğer Akit Tarafın sigorta kurumuna 14 üncü, 15 inci, 16 ncı, 17 nci ve 24 üncü maddelere istinaden sağlanan yardımlar için, İdari Anlaşma ile belirlenecek usul ve esaslara göre sağlık yardımları masraflarını geri öder.

2. KISIM YAŞLILIK, MALULLÜK VE GERİDE KALANLAR

Madde 20 Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

1. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı bir sigortalılık süresinin tamamlanmış olması koşuluna bağlı ise, bu mevzuatı uygulayan kurum, gerekiyorsa, diğer Akit Tarafın mevzuatına tabi olarak geçen sigortalılık sürelerini, aynı zamana rastlamamak koşulu ile kendi mevzuatına göre geçmiş süreler gibi değerlendirir.
2. İlgilinin, bu maddenin birinci fıkrasının uygulanması sonucu yardıma hak kazanamadığı durumlarda, yetkili kurumlar o Akit Tarafın sosyal güvenlik anlaşması imzalamış buldukları üçüncü ülkelerdeki sigortalılık sürelerini de, aynı zamana rastlamamak koşulu ile birleştirir.
3. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı, bir özel rejim kapsamında, bir meslekte veya belirli bir meslekte ya da belirli bir sürenin tamamlanmasına bağlı ise, sadece ilgili rejim kapsamında geçen süreler veya böyle bir rejimin olmaması durumunda aynı meslekte veya aynı işte tamamlanmış süreler, eğer uygunsuzsa diğer Akit Taraf mevzuatı kapsamında bir yardım hakkının belirlenmesinde dikkate alınır.
4. Türk mevzuatına göre prim veya kesenek ödenmiş sürelerden bir ay 30 gün, bir yıl ise 360 gün olarak kabul edilir.
5. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardım hakkının kazanılması koşullarının tespitinde, diğer Akit Taraftaki ilk işe başlama tarihi de dikkate alınır.

Madde 21 Bir Yıldan Az Sigortalılık Süresi

1. Bir Akit Tarafın mevzuatına göre tamamlanan sigortalılık sürelerinin toplamı 12 aydan az ise, bu mevzuata göre sadece bu sigortalılık süresine bağlı yardım hakkı olması durumu hariç, yardım sağlanmaz.
2. Bu maddenin birinci fıkrasına istinaden diğer Akit Tarafın kurumu, yardım hakkının kazanılması, korunması, yeniden kazanılması ve gerçek tutarının belirlenmesi için anılan süreleri kendi mevzuatına tabi geçmiş süreler olarak kabul eder.

Madde 22 **Nakdi Yardımların Belirlenmesi**

1. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı bu Anlaşmanın 20 inci madde hükmü uygulanmaksızın kazanılıyorsa, bu Akit Tarafın kurumu, ödenmesi gereken yardım miktarını yalnız kendi mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerini dikkate alarak belirler.
2. İlgili kimse Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlara ancak bu Anlaşmanın 20nci madde hükümlerinin uygulanması suretiyle hak kazanıyor ise, bu Akit Tarafın kurumu yardımları aşağıda belirtildiği şekilde hesaplar:
 - a) Yetkili kurum, her iki Akit Tarafın mevzuatına göre geçen bütün sigortalılık sürelerini yalnız kendisinin uyguladığı mevzuata göre geçmiş gibi değerlendirerek nazari miktarı hesaplar.
 - b) Yukarıda bahsedildiği şekilde hesaplanan miktar üzerinden, yardımın gerçek miktarını, yardımın hesabında dikkate alınan sürelerden sadece kendi mevzuatına göre tamamlanan aylığa esas sürelerin toplam aylığa esas sürelere oranı olarak belirler.
3. Bir Akit Tarafın mevzuatına istinaden yapılan yardımlar, o devletin mevzuatına göre kazançlar veya ödenen primler esas alınarak hesaplanıyor ise, yetkili kurum sadece kendi mevzuatına göre kazançları veya ödenen primleri dikkate alır.
4. Bir Akit Tarafın mevzuatına göre nakdi yardımların tutarı, aile bireylerinin sayısına bağlı ise, yetkili kurum, diğer Akit Tarafta oturan aile bireylerini de dikkate alır.

3. KISIM **ÖLÜM YARDIMI**

Madde 23 **Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi ve Ölüm Yardımlarının Ödenmesi**

1. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre ölüm yardımlarından yararlanmak için bir sigortalılık süresinin tamamlanmış olması gerekiyorsa, yetkili kurum, bu yardımların hesaplanmasında, diğer Akit Tarafta geçmiş olan sigortalılık sürelerini, aynı zamana rastlamamak kaydı ile sanki kendi ülkesinde geçmiş süreler gibi dikkate alır.
2. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre sigortalı bulunan bir kimse, diğer Akit Tarafta öldüğü takdirde, sigortalı bulunduğu Akit Tarafta ölmüş gibi kabul edilir ve hak sahipleri ölüm yardımına hak kazanır.

3. Her iki Akit Tarafın mevzuatına göre ölüm yardımından yararlanma hakkı bulunuyorsa, sadece ölen kişinin oturduğu Akit Tarafın mevzuatı uygulanır.

4. KISIM

İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARI

Madde 24

Tıbbi Yardımlar

1. Akit Taraflardan birinde oturan veya bulunan ve iş kazası veya meslek hastalığı yardımlarından yararlanma hakkı bulunan sigortalı kimse, oturduğu veya bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına göre, sigortalı bulunduğu yetkili kurum hesabına sağlık yardımlarından yararlanır.
2. Protez, ortopedik cihazlar ve büyük masraf gerektiren diğer sağlık yardımları için, bu Anlaşmanın 17 inci maddesinin hükümleri uygulanır.
3. Bu maddenin birinci fıkrasına istinaden meydana gelen masrafların iadesi için bu Anlaşmanın 19 uncu maddesinin hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

Madde 25

Meslek Hastalıkları

1. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre meslek hastalığı yardımlarından yararlanma hakkı, hastalığın ilk kez bu ülkenin kendi topraklarında meydana gelmiş olması koşuluna bağlı bulunuyorsa, bu koşul, bu hastalığın ilk kez diğer Akit Tarafta meydana gelmiş olması halinde de yerine getirilmiş sayılır.
2. Bir Akit Tarafın mevzuatına göre meslek hastalığı halinde yardıma hak kazanılması, mesleğin bu tür bir hastalığa yol açabileceği süre kadar yapılması koşuluna bağlı ise, Akit Tarafın kurumu, gerekli hallerde diğer Akit Tarafın mevzuatına göre bu meslekte geçen süreyi de dikkate alır.

Madde 26

Nakdi Yardımlar

1. Her iki Akit Tarafın mevzuatına göre iş kazası veya meslek hastalığı halinde nakdi yardım hakkı doğuyorsa, yardım, sadece iş kazası veya meslek hastalığının meydana gelmesine sebep olan mesleki faaliyetin en son gerçekleştiği Akit Tarafın mevzuatına göre yapılır.
2. Akit Taraflardan birinin mevzuatına uygun olarak meslek hastalığı yardımı yapılmış sigortalı şahıs, diğer Akit Tarafta oturduğu sürede bu hastalığı ağırlaşırsa ve ikinci Akit Tarafın mevzuatına göre anılan hastalığa neden

Tarafın kurumu, uyguladığı mevzuat hükümlerine göre ağırlaşmayı dikkate alarak yardımları üstlenmek zorundadır. Sigortalı şahıs böyle bir faaliyeti ikinci Akit Tarafın mevzuatına göre icra etmişse, birinci Akit Tarafın kurumu, yardımları, ağırlaşmayı dikkate almaksızın uyguladığı mevzuata göre üstlenir. İkinci Akit Tarafın kurumu ise kendi mevzuatına göre ilgilinin ağırlaşmadan sonraki durumuna göre hesaplanacak yardım miktarı ile ağırlaşmadan önce ödenmesi gereken yardım miktarı arasındaki farkı öder.

5. KISIM İŞSİZLİK YARDIMLARI

Madde 27 Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

1. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı sigortalılık sürelerinin tamamlanması koşuluna bağlı bulunuyorsa, bu tarafın yetkili kurumu, diğer Akit Tarafın mevzuatına tabi olarak geçen sigortalılık sürelerini aynı zamana rastlamamak koşulu ile değerlendirir.
2. Yardımların miktarı, süresi ve ödeme şekli yetkili kurumun uyguladığı mevzuata göre belirlenir.

6. KISIM AİLE YARDIMLARI

Madde 28 Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

1. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre çocuk yardımına hak kazanmak için sigortalılık süresinin tamamlanması gerekiyorsa yetkili kurum, diğer Akit Tarafın mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerini aynı zamana rastlamamak koşulu ile sanki bu süreler kendi mevzuatına göre geçmiş süreler gibi değerlendirir.
2. Diğer Akit Tarafı oturan çocuklar için çocuk yardımı hakkı, kişinin sigortalı olduğu Akit Tarafın mevzuatına göre çocuklar bu Akit Tarafı oturuyorlarmış gibi belirlenir.
3. Her iki Akit Tarafın mevzuatına göre çocuk yardımlarından yararlanma hakkı bulunuyorsa, yardım çocuğun oturduğu Akit Tarafın mevzuatına göre ödenir.

IV. BÖLÜM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 29 İdari Önlemler ve İşbirliği Yöntemleri

1. Akit Tarafların yetkili makamları bu Anlaşmanın uygulanması için gerekli idari düzenlemeleri yapar.
2. Akit Tarafların yetkili makamları bu Anlaşmanın uygulanmasında alınan önlemler konusunda birbirlerine mümkün olan en kısa zamanda gerekli bilgileri verir ve bu Anlaşmanın uygulanmasını etkilediği ölçüde ulusal mevzuatlarında yapılan değişiklikleri bildirir.
3. Akit Tarafların yetkili makamları bu Anlaşmanın uygulanmasını kolaylaştırmak üzere irtibat kurumları belirler.
4. Bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin her sorun için Akit Tarafların yetkili makamları ve kurumları sanki bu sorunlar kendi ulusal yasalarını etkiliyormuş gibi birbirlerine yardımcı olur. Bu idari yardımlaşma ücretsiz yapılır.
5. Sadece bir Akit Tarafın mevzuatının uygulanması çerçevesinde diğer Akit Tarafa oturan veya bulunan kişiler için yapılan tıbbi muayene, oturulan veya bulunulan devletin kurumu tarafından, yetkili kurumun talebi üzerine ve bu kurumun hesabına yapılır. Her iki Akit Tarafın mevzuatının uygulanmasıyla ilgili tıbbi muayeneler oturulan veya bulunulan yerdeki kurumca ve bu kurumun hesabına yapılır.

Madde 30 Kişisel Verilerin Korunması

Bu Anlaşma uyarınca bir Akit Tarafa, diğer Akit Tarafça hakkında bildirimde bulunulan kişilere ilişkin her nevi bilgi, bu Anlaşmanın uygulanmasında gizlilik değeri taşır ve ancak bu Anlaşmanın ve onun tatbik edildiği mevzuatın uygulanmasında kullanılabilir. Diğer Akit Taraf kendisine iletilen bilgileri açıklamaz.

Madde 31 Diplomatik Temsilciliklerin Yetkisi

Bu Anlaşmanın uygulanmasına yönelik olarak Akit Tarafların diplomatik temsilcileri ve konsolosluk yetkilileri kendi ülkelerinin vatandaşı olan yararlanıcıların menfaatlerini korumaya yönelik işlemler için diğer akit ülkenin yetkili kurumlarına ve irtibat bürolarına doğrudan başvurabilir ve vekâletname olmaksızın bunları temsil edebilir.

Madde 32
Resmi Dillerin Kullanılması

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasında Akit Tarafların yetkili makamları ve kurumları, kendi resmi dilleri ile haberleşir.
2. Bir talep veya belge diğer Akit Tarafın resmi dili ile yazılmış olduğu gerekçesiyle reddedilemez.

Madde 33
Giderlerden ve Tasdikten Bağışıklık

1. Akit Taraflardan birinin mevzuatında, o mevzuat uyarınca yazı ve ekindeki belgeler için uygulanan resim ve harç muafiyeti veya indirimi, diğer Akit Tarafın mevzuatının ya da bu Anlaşmanın uygulanması için sunulan bildirim veya diğer belgelere de uygulanır.
2. Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla ibraz edilen herhangi bir kimlik beyanının, belgenin ve bildirim onaylanmasına gerek yoktur.

Madde 34
Yazılı Taleplerin Verilmesi

1. Bu Anlaşmanın uygulanması çerçevesinde veya Akit Taraflardan birinin mevzuatı uyarınca Akit Taraflardan birinin yetkili makamına, kurumuna veya diğer yetkili bir kuruluşuna yapılan başvurular, verilen beyannameler veya itirazlar diğer Akit Tarafın yetkili makamına, kurumuna veya diğer yetkili bir kuruluşuna verilmiş sayılır.
2. Bu Anlaşmanın uygulanması çerçevesinde Akit Taraflardan birinin mevzuatı uyarınca yapılan bir yardım talebi, diğer Akit Tarafın mevzuatına göre yapılmış yardım talebi sayılır.
3. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre bu Akit Tarafın yetkili makamına, kurumuna veya diğer yetkili bir kuruluşuna yapılması gereken başvurular, verilmesi gereken beyannameler veya itirazlar, aynı süre içerisinde diğer Akit Tarafın yetkili makam, kurum veya diğer yetkili bir kuruluşuna verilebilir.
4. Bu maddenin 1 ilâ 3 üncü fıkralarında belirtilen durumlarda yukarıda belirtilen kurumlar, başvuruları, beyannameleri veya itirazları diğer Akit Tarafın kurumuna doğrudan veya irtibat mercileri aracılığıyla gecikmeksizin iletir.

Madde 35 **Zararların Tazmini**

1. Bir kimse, Akit Taraflardan birinin mevzuatı uyarınca, diğer Akit Tarafıta meydana gelen bir zarar ziyandan dolayı yardım görmekte ise ve o Akit Tarafın mevzuatı uyarınca üçüncü kişilere karşı tazmin hakkı var ise, bu durumda tazmin hakkı, birinci Akit Taraf-mevzuatı uyarınca kendi kurumuna geçer.
2. Aynı zarar ziyan durumundan doğan tazmin hakkı, aynı tür yardımlarla ilgili ise ve bu hak bu maddenin birinci fıkraya hükmüne uygun olarak her iki Akit Tarafın kurumları için de doğuyor ise, üçüncü kişi, tazminatı birinci veya ikinci Akit Tarafın kurumuna ödeyebilir. Kurumlar, alınan tazminatı, ödedikleri yardımların oranına göre aralarında paylaşır.

Madde 36 **Haksız Ödenen Meblağların Geri Alınması**

Akit Taraflardan birinin kurumu, yararlanıcıya bu Anlaşma hükümleri çerçevesinde hak ettiği bir meblağı aşan miktarda ödeme yapmışsa, yararlanıcıya müteakabil yardımları ödemekle yükümlü olan diğer Akit Tarafın kurumundan haksız olarak ödenen miktarı, bu kimseye ödeyeceği meblağlardan mahsup etmesini talep edebilir. Söz konusu kurum, bu şekilde mahsup ettiği meblağı diğer Akit Tarafın kurumuna transfer eder.

Haksız ödenmiş meblağın bu şekilde geri ödenmesinin mümkün olmadığı durumlarda, aşağıdaki usul uygulanır:

- a) Akit Taraflardan birinin kurumu bir kimseye hak ettiğinden fazla bir meblağ ödemişse, bu kurum, uyguladığı mevzuatta öngörülen şartlar ve sınırlar dahilinde, yararlanıcıya yardım sağlamakla yükümlü diğer Akit Taraf kurumundan fazla ödenen meblağı, bu kimseye ödeyeceği meblağlardan mahsup etmesini talep edebilir.

Diğer Akit Taraf yetkili kurumu, bu haksız ödeme sanki kendisi tarafından yapılmış gibi kesintiyi mevzuatında öngörülen şartlar ve sınırlar dahilinde yapar ve mahsup ettiği meblağı diğer Akit Taraf kurumuna transfer eder.

- b) Akit Taraflardan birinin yetkili kurumu, yararlanıcıya kendi mevzuatı uyarınca avans ödemişse, diğer Akit Tarafın yetkili kurumundan, yararlanıcıya aynı süre için mevzuatına göre ödeyeceği meblağlardan, avans tutarını mahsup etmesini talep edebilir. Diğer Akit Tarafın yetkili kurumu kesintiyi yapar ve söz konusu meblağı talepte bulunan Akit Taraf yetkili kurumuna transfer eder.

Madde 37
Ödemelerde Kullanılacak Para Birimi

1. Bu Anlaşma uyarınca sağlanacak yardımlara ilişkin ödemeler, ödemeyi yapan yetkili kurum Akit Tarafının para birimi ile yapılır.
2. Bu Anlaşma uyarınca Akit Taraflardan birinin kurumu diğer Akit Tarafın kurumunca sağlanan yardımlara ilişkin gider iadesine yönelik meblağları ödemekle yükümlü ise, borç ikinci devletin para birimi ile ifade olunur. Birinci Akit Tarafın kurumu kendi para birimiyle ödeme yaparak yükümlülüğünü yerine getirmiş olur.

Madde 38
Anlaşmazlıkların Çözümlemesi

Akit Tarafların yetkili makamları bu Anlaşmanın yorumlanmasında ve uygulanmasında ortaya çıkan her türlü anlaşmazlığı her iki yetkili makamın temsilcilerinden oluşan bir komisyon marifetiyle ve görüşmeler yoluyla çözümlenecektir.

V. BÖLÜM
GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

Madde 39
Geçici Hükümler

1. Bu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önceki dönem için hiçbir yardım hakkı doğurmaz.
2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce bir Akit Tarafın mevzuatına göre geçen bir sigortalılık süresi, bu Anlaşma hükümlerine göre doğan hakların belirlenmesinde değerlendirilir.
3. Yalnız bu Anlaşma uyarınca ödenmesi gereken herhangi bir yardım, ilgilinin bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak talepte bulunması halinde, önceden tasfiye edilen haklar, bir toptan ödemeye yer verilmemiş olması kaydıyla, bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden geçerli olarak ödenecektir.
4. Bu maddenin 3 üncü fıkrasında sözü edilen talep bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde yapılırsa bu Anlaşmaya göre doğan haklar, ilgili Akit Tarafın mevzuatındaki zaman aşımı nedeniyle hak kaybına ilişkin hükümler, ilgili hakkında uygulanmaksızın, o tarihten itibaren kazanılır. İki yıl geçtikten sonra yapılan taleplerde ise talep tarihi esas alınır.

Madde 40
Onay ve Yürürlük

İşbu Anlaşma, yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin tamamlandığını Tarafların birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihi izleyen üçüncü ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

Madde 41
Anlaşmanın Süresi ve Feshi

1. Bu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.
2. Akit Taraflardan biri, diğer Akit Tarafa üç ay önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Anlaşmayı feshedebilir.

Madde 42
Kazanılmış Hakların Korunması

1. Bu Anlaşmanın feshi halinde, Anlaşma uyarınca kazanılmış olan haklar saklıdır.
2. Bu Anlaşmanın feshi halinde henüz karara bağlanmamış yardım hakları ile ilgili tüm işlemler, bu Anlaşma hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yukarıda yer alan hükümleri tasdiken aşağıda belirtilen yetkili temsilciler işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Bu Anlaşma, 28 Mayıs 2013 tarihinde Ankara'da Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde, her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer orijinal nüsha olarak düzenlenmiş ve imzalanmıştır. Yorum farklılıklarında İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

AHMET DAVUTOĞLU
DIŞİŞLERİ BAKANI

TUNUS CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

JAMEL GAMRA
TURİZM BAKANI